

L'archevêque de Gnesen à Bellarmin.

Lovvitz, 21 juin 1599.

Ill^{me} et R^{me} Domine. Qui recte de virtute sentiunt christiana-
naeque religioni cupiunt, sane illi singularem S. D. N. sapientiam
in iis potissimum viris ad senatum apostolicum deligendis merito di-
laudat, qui et integritate innocentiaque sua ad virtutem et sanctimo-
niam illustria exempla praebeant, et excellenti in omni genere doctri-
na, prudentia atque constantia, maximo christianae Reipublicae prae-
sidio esse possint. Quod quidem, diu multumque desideratum et expeti-
tum ab omnibus, si quando in Apostolica Sede praestitum fuit, nunc
certe sapientissimus ac meritorum aestimator aequissimus Pontifex,
lectis in senatum suum clarissimis doctrina institutoque vitae apos-
tolicae viris, Francisco primum Toletio, tum Caesare Baronio, tua de-
inde Amplitudine adeo cumulate praestitit, ut non magis debita ves-
tris virtutibus meritisque praemia tribuisse, quam Romanam Eccle-
siam ornasse munivisseque videatur. Quamquam enim singuli in amplis-
simo illo ordine Patres insignium meritorum suorum laudibus non care-
ant, quae non modo tantae dignitatis splendorem exaequent, sed etiam
Summorum Pontificum à quibus delecti fuissent, iudicium et extimatio-
nem illustrent, in eorum tamen quos nominavi Amplitudinis suae crea-
tione, sive divinorum donorum in vobis lucem, sive fructum laborum
vestrorum in Ecclesia Dei spectemus, haud scio an tanto clarius haec
omnia cernantur, quanto splendidius sit summam ingenii, doctrinaeque
vim ac dicendi facultatem acerrime insectandis et confutandis haere-
sibus asserendaque et confirmanda catholica veritate, multo ante pur-
puram impendisse ad ipsosque christiani nominis terminos, editis locu-
lentissimis monumentis laudabiliter protulisse. Plane, ut iudicium
sit difficile, vos ne Purpuram sacram, an vos Purpura sacra ornaverit,
vobis ne Max. Pontifex ob acceptum honorem, an ob delatum vos illi
debeat. Utcumque tamen sit, censeo equidem, et censeo gravissimo
S. D. N. ~~esse~~ consilio, iudicio et auctoritate gratiam habendam, ves-
trumque obsequium plenissimum pietatis et religionis summopere com-
mendandum. Universae itaque Ecclesiae hunc Amplitudinis suae hono-
rem, summo cum gaudio gratulor, et mihi ipsi gaudeo, quod in Societate
Iesu, quam ego unice complector, aedificatoque et fundato Calissii
in dioecesi mea collegio orno augeoque, ita video animatum Pontificem
Maximum, ut non satis sibi visus sit christianae Reipublicae magnis
suis et celebribus meritis consuluisse, nisi praestantissimos eo in
ordine viros, honorum contemptum fugamque professos, in amplissimum
senatus sui concilium, etiam invitos adscriberet. Tuae vero Amplitu-
dini si gratuler, vereor ne hominis eius amantissimi officium videar

/ ordine viros, honorum contemptum fugamque professos, in amplissimum
 senatus sui concilium, etiam invitos adscriberet. Tuae vero Amplitu-
 dini si gratuler, vereor ne hominis eius amantissimi officium videar
 5 egressus, qui pro honore onus insolitumque institutum vitae onerosum
 potius et amarum quam leve et suave gratulandum putem; sed cum mentem
 altius attollimus vocationemque Tuae Amplitudinis expendimus, ita por-
 ro statuimus apud nos ad sublimes istas difficilesque curas et labo-
 res, nempe humanis viribus maiores, non tam hominis quam ipsius Iesu-
 Christi voce in successore B. Petri, dignissimo suo intterris vicario
 10 loquentis vocatum te esse, ut fructum Christi Ecclesiae feras, fruc-
 tusque tuus tibi maneat in vitam aeternam. Atque hoc est quod ego ti-
 bi gratulor ex animo, precorque ab immortalis Deo ut te in tanti hono-
 ris vocationisque cursu spiritu suo principali confirmet praebeatque
 tibi amplissimas et creberrimas de christiana Republica bene merendi
 15 occasiones. Dubitat enim nemo quin hoc unum, maxime omnium velis. A-
 mavi te iam inde ab eo tempore, cum excellens ingenium doctrinamque
 tuam in disputationibus de Religionis catholicae controversiis ad
 nostram hanc aetatem accomodattissimis perspexissem, praedicareque
 non dubitavi duos hoc tempore quasi fabros Ecclesiae catholicae divi-
 20 nitus datos esse, Cardinalem nimirum Baronium Antistitem mihi amicis-
 simum, et Amplitudinem tuam, quod officina virtusque vestrum oppor-
 tunissima omnium arma telaque illi subministrent.

Hunc vero Cardinalem Senatoremque orbis christiani veneror et com-
 plector, meaeque servitutis officia tum libentissime, tum studiosis-
 25 sime Amplitudini Tuae defero, hoc vicissim abs te petens ut me in eo-
 rum numero habeas quos maxime diligis, utque haec mea de delato tibi,
 honore gratulatio, in itae inter nos mutuae benevolentiae principium
 et quasi quoddam foedus; in hoc enim mutuo inter nos vinculo iucunde
 equidem suaviterque exegero senectutem meam. Praeterea vero commendo
 30 Amplitudini Tuae diligentissime Serenissimum Regem, Rempublicam nos-
 tram nostram Provinciamque et Ecclesiam meam Gesnensem, Clissiense
 item Societatis Iesu collegium. Haec enim omnia cupio maxime ut Ampli-
 tudo Tua suo patrocinio complectatur, Deoque in suis sacrificiis ora-
 tionibusque commendet. Opto tandem bene prospereque valere Amplitudi-
 35 nem Tuam. Datum Lovicii 21 Iunii 1599.

Ill^{mae} et R^{mae}

Deditissimus Servitor

Karkowski

Stanislaus Archiepiscopus Gnesnae et Primas

manu propria

Archiv. Postul. Bellarm.6 ; copie d'après l'autographe.